РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

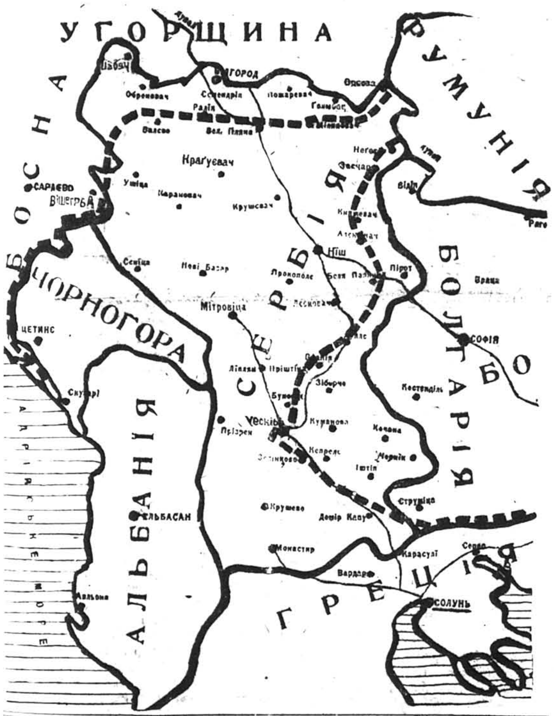
РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. Дж., четвер 28-го жовтня 1915. Ч. 127. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, October 28, 1915. N. 127.

СОЮЗНІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ ВАЛЄВО І ПРІЗРЕН.

Серби стратили понад 1.200 людий в полонених.

Успіхи союзних війск на північи і на Волини.

Москалї стратили понад 6.000 в полонених і 26 машинових крісів.

ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕНЄ НА ТЕРЕНІ ВІЙНИ ЗІ СЕРБІЄЮ.

Три тижні минає від часу, коли німецькі союзники розпочали новий наступ на Сербію. Помимо великих трудностий, які спричиняє гористий терен в Сербії, наступ поступає скоро наперед. Німецькі союзники вдарили на Сербію рівночасно з трохо сторін: від північи, заходу і сходу.

ПІВНІЧНА БОЄВА ЛІНІЯ. Австрійські і німецькі війска творять тут дві головні армії: західну і східну.

Північно-західна армія під командою австрійського ґенерала Кевеша оперує на терені між рікою Дриною (границею Босні) а рікою Моравою. Отся армія здобула міста: Білгород, Семендрію, Обреновач, Ралію, Шабач і Валєво. Головною цілию найблизших операцій сеї армії є здобутє Крагуєвача (головні військові магазини і фабрики амуніції).

Північно-східна армія під командою німецького ґенерала Ґальвіца оперує між рікою Моравою а границею Румунії. Отся армія здобула міста: Пожаревач, Петровач, Мілянович і сербську Орсову. Отся армія має в першій мірі за задачу прогнати сербські війска від Дунаю і перевести злуку з болгарськими війсками. Можна надіяти ся, що се може наступити кождої хвилї, бо болгарські війска є віддалені від німецько-австрійських війск всего кілька миль.

ЗАХІДНА БОЄВА ЛІНІЯ. Вона іде здовж ріки Дрини (границї Босні) і здовж границї Чорногори аж до Адрійського моря. На сій лінії було дотепер розмірно спокійно. Доперва в послідних днях австрійські війска переправили ся коло Вішеграда через Дріну і розпочали наступ в напрямі міста Ушіце.

Головну команду над всїми австрійськими і німецькими війсками обняв Макензен.

СХІДНА БОЄВА ЛІНІЯ. Тут оперують війска болгарські. Після дотеперішних вістий можна заключати, що болгарські війска є поділені на чотири головні армії.

Перша армія здобула перехід через ріку Тімок і здобула сербську кріпость Неґотін. Отся армія є найблизше віддалена від німецько-австрійських війск.

Друга армія находить ся на боєвій лінії Княжевач-Пірот. Здобутє тих кріпостий отворить їй дорогу на Ніш.

Трета армія здобула Враню, Куманово, Уєскіб, Кепрелє та Іштіп і заняла велику часть зелїзничого шляху, який веде з Нішу до Солуня. Послїдні вісти доносять, що Болгари здобули місто Прізрен, яке лежить майже на самій границї Альбанії. В сей спосіб відтяла вона головну сербську армію від війск, які висадили Англія і Франція в Солуни. Отся болгарська армія є найсильнійша. Її головною цїлию є зовсїм окружити і відтяти Сербію від полудня.

Четверта армія стоїть на лінії Кріволак-Струміца. Вона має за задачу здержати наступ війск, які ідуть зі Солуня на поміч Сербії. Неурядові вісти доносили вже вправдї кілька разів про битви над границею Греції, однак дотепер сї вісти не були урядово потверджені.

Начальним комендантом всїх болгарських війск є наслїдник болгарського престола князь Борис.

Англія все ще не тратить надії і числить на те, що їй удасть ся втягнути Грецію і Румунію до війни проти Болгарії. Однак дотепер їй сего не удало ся перевести. Греція віднинула пропозиції Англії щодо відступленя острова Кипру за поміч проти Болгарії. Румунія знова заявила, що позістає на дальше безсторонною.

В СЕРБІЇ:

БОЛГАРИ ЗДОБУЛИ ПРІЗРЕН.

ЛОНДОН, 26. жовтня. — Зі Солуня доносять, що болгарські війска посунули ся на захід від Уєскібу значно дальше, як се зразу видавало ся.

Вісти, які нинї наспіли з терену війни, подають, що болгарські війска здобули місто Прізрен.

Місто Прізрен лежить на захід від Уєскібу над границею Альбанії.

АВСТРІЙЦЇ ЗАНЯЛИ ВАЛЄВО.

ВІДЕНЬ, 25. жовтня. — Міністерство війни оголосило отсей урядовий звіт:

„Австрійська кіннота заняла місто Валєво.

„Армія ґен. Кевеша посуває ся здовж ріки Колюбари в напрямі Крагуєвача.

„Ліве крило сеї армії прогнало Сербів зі становищ, 10 кільометрів на полудне від Вел. Пляни“.

НА ПІВНОЧИ ПОЛОНЕНО ЗА ТРИ ДНЇ 960 СЕРБІВ.

БЕРЛІН, 26. жовтня. — Урядовий звіт головного німецького штабу подає отсї вісти:

„Наступ союзних війск на полудне від Вел. Пляни відбуваєть ся дальше з добрим успіхом. Союзні війска заняли місцевости Марковач, Ляпово і Кучево.

„Число Сербів, полонених на північній боєвій лінії за послїдні три днї, виносить 960“.

Повисше згадані місцевости: Марковач, Ляпово і Кучево, лежать в половині дороги між Вел. Пляною а Крагуєвачом.

АРМІЯ ҐЕН. ҐАЛЬВІЦА ЗДОБУЛА ПЕТРОВАЧ.

БЕРЛІН, 26. жовтня. — Урядовий звіт головного німецького штабу звучить:

„Німецькі війска здобули місто Петровач, на схід від ріки Morави. Серби уступають дальше на полудне долиною ріки Морави“.

Місто Петровач лежить на полудне від Пожаревача, у віддаленю около 50 кільометрів від Дунаю.

СОЮЗНІ ВІЙСКА Є ВІДДАЛЕНІ ВІД БОЛГАРСЬКИХ ВСЕГО КІЛЬКА МИЛЬ.

БЕРЛІН, 26. жовтня. — Урядовий німецький звіт подає отсї вісти:

„Союзні війска, які перейшли через Дунай коло Орсови (близко румунської границї), посунули ся скоро в полудневім напрямі наперед і дійшли до місцевости Брза Палянка (над Дунаєм). Злуки союзних війск з болгарськими можна надіяти ся кождої години“.

Часть болгарських війск по здобутю Неґотіна посунула ся на північ, щоби уможливити скору злуку з німецько-австрійською армією.

ПРИ ЗДОБУТЮ НЕҐОТІНА БОЛГАРИ ПОЛОНИЛИ 270 СЕРБІВ.

ЛОНДОН, 26. жовтня. — Болгарське міністерство війни оголосило в звіті з дня 24. жовтня отсї вісти:

„Наші війска здобули Неґотін і Праґово над Дунаєм. Воєнна добича, яка попала ся в наші руки по здобутю Неґотіна, складаєть ся з 20 зелїзничих возів і великої скількости воєнних матеріялів.

„Серби стратили в полонених одного офіцира і 270 жовнїрів. На побоєвищи найдено 300 убитих Сербів“.

БОЛГАРИ ОБЛЯГАЮТЬ СЕРБСЬКУ КРІПОСТЬ ПІРОТ.

СОФІЯ, 26. жовтня. — Урядовий звіт звучить:

„Болгарські війска приступили до облоги сербської кріпости Пірота. Упадок сеї кріпости є неминучий задля браку амуніції і поживи“.

СЕРБІЯ ПРОСИТЬ АНҐЛІЮ О РАТУНОК.

ЛОНДОН, 27. жовтня. — Президент сербського кабінету, М. Пасїч, вислав до анґлійського правительства телеґраму отсього змісту:

„Сербія робить надлюдські зусиля, щоби боронити свого істнованя після ради і жаданя своїх сильних союзників. Тепер є вона засуджена німецькими союзниками і Болгарами на смерть.

„Від 20 днїв наш спільний ворог стараєть ся нас знищити. Помимо героїзму і хоробрости наших війск, не можна надїяти ся, щоби ми могли держати ся в безконечність.

„Тому благаємо вас, зробіть все можливе, щоби ваші війска получили ся з нашими. Поможіть нашій армії оборонити спільну справу, яка тепер так тяжко є загрожена“.

На підставі інтерпеляції в анґлійськім парляменті показуєть ся, що Анґлія висадила в Солуни дотепер всего 13.000 війска.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕЛОМИЛИ РОСІЙСЬКУ ЛІНІЮ НА ПРОСТОРІ 4½ КМ.

БЕРЛІН, 25. жовтня. — Урядовий німецький звіт звучить:

„Австрійські війска під командою ґен. Лінзінґена переломили на захід від Комарова російську лінію на просторі 4½ кільометра.

„Коло Ново-Алексинця союзні війска здобули російські становища на горбках коло Лопушна“.

ПОБІДА АВСТРІЙЦІВ НАД СТИРОМ. — 1.000 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛЇВ.

ВІДЕНЬ, 26. жовтня. — Міністерство війни доносить урядово:

„Наші війска прогнали Москалїв за Стир (на Волини), очистивши цїлковито з неприятеля лївий берег ріки. Втрати Москалїв були великі. Ми полонили 2 російських офіцирів і понад 1.000 салдатів та здобули 4 машинові кріси“.

НА ВОЛИНИ ПОЛОНЕНО 1.454 МОСКАЛЇВ.

БЕРЛІН, 26. жовтня. — Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„На схід від Кольків і на захід від Чарторийска союзні війска взяли в ночи з 25. жовтня приступом російські становища. Протинапад Москалям зовсїм не удав ся. Вчера наші війска віднесли дальші успіхи. Неприятель полишив в наших руках 4 офіцирів і 1.450 салдатів та 10 машинових крісів“.

Кольки і Чарторийск лежать над Стиром.

ЧИСЛО МОСКАЛЇВ, ПОЛОНЕНИХ КОЛО ДИНАБУРҐА, ЗРОСЛО НА 3.727.

БЕРЛІН, 25. жовтня. — Головна німецька кватира подає отсї вісти:

„Війска Гінденбурґа розбили Москалїв на полудневий схід від Риґи.

„Протинапади Москалїв, щоби відзискати утрачені становища, зістали відбиті. Число полонених тут Москалїв зросло на 22 офіцирів і 3.705 жовнїрів. Крім того здобуто 12 машинових крісів“.

РОСІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗАРЯДИЛО ВИДАЛЕНЄ ЗБІГЦІВ З МОСКВИ І КИЄВА.

СТОКГОЛЬМ (Швеція), 26. жовтня. — З Петроґраду доносять, що російське правительство видало приказ всїм збігцям сейчас опустити Москву і Київ. Висиланє делєґатів з просьбою, щоби не переводити сього указу, показало ся безуспішним. Правительство мало се вчинити на жаданє військових властий.

Збігців чекає тепер ще страшнїйша нужда. Вони будуть тепер приневолені розійти ся по селах, де будуть позбавлені всякої помочи. Хоч в Москві і Києві була нужда, то завдяки добродійним товариствам бодай в части біді можна було зарадити.

Збігцї в Москві походять головно з російської Польщі і Литви. Збігцї у Києві — се примусово виселені мешканцї східної Галичини та Волини.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

ТРЕТИЙ НАСТУП ІТАЛЇЙЦІВ БЕЗУСПІШНИЙ.

ВІДЕНЬ, 26. жовтня. — Головна австрійська кватира подає отсї вісти з терену війни в Італії:

„Битва над рікою Ізонцо триває без перестанку дальше. Вчера, четвертий день з ряду, Італїйцї при помочи піхоти атакували наші становища. Ми відбили всї напади Італїйців, остаючи всюди на наших давних становищах.

„Італїйцї потерпіли на цїлій боєвій лінії страшні втрати. Тисячі убитих Італїйців вкривають побоєвище. Наша артилєрія і машинові кріси десяткували відділи італїйської піхоти, яка почвірною лавою підходила до наших становищ“.

Італїйцї не здобули до нинї навіть сего, що їм Австрія обіцяла. Крім вузкого пасма Істрії по ріку Ізонцо, яке заняли в першім тижни війни, Італїйцї не віднесли жадного важнїйшого успіху.

Третий наступ Італїйців скінчить ся відай такою самою невдачею, як се було підчас першого і другого наступу. Вісти про здобутє Італїйцями Горициї є неправдиві.

УКРАЇНСЬКИЙ СОЙМ
ПОЛІТИЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ УКРАЇНЦІВ в Америці.

Для добра українського народа скликуєть ся Сойм американських Українців в Ню Йорку.

* * *

Ми хочемо волї рідному народови і рідному краєви.

* * *

Волю здобуваєть ся боротьбою і спільною працею.
Волю здобуваєть ся жертвами і посьвятою.
Волю здобуваєть ся силою.

* * *

В старім краю наші братя і сестри пійшли до бою. Вони посьвятили себе на жертвенннику України для нас жиючих і для добра будучих поколінь.

В старім краю нездатні до бою взяли ся до спільної, завзятої праці.

Хоч тяжко їм — вони не стогнуть, а працюють.

Працюють тому, щоби не лише собі, але цілому народови приготовити красшу долю.

Працюють так, як можуть, кільно мають сил.

Се є народні робітники.

В старім краю ми маємо борців, що поклали свої буйні голови в обороні сьвятої справи. Се народні герої.

В старім краю ми маємо мучеників, що не покорили ся ворогови, але дали себе арештувати і вивезти на холодну Сибір. Над ними знущають ся, вони терплять за народ. Се народні мученики.

Історія запише імена народних робітників, народних героїв і народних мучеників золотими буквами, а вдячний нарід їх пошанує.

* * *

Українцї в Америцї не можуть бороти ся на поли бою, не можуть бути героями в боротьбі.

Українцї в Америцї не можуть дати мучити ся наїзникови, не можуть бути мучениками.

Українцї в Америцї жиють вільним житєм і чекають кінця війни.

А конець війни може принести американським Українцям особисте добро, приготоване мучениками і героями в старім краю.

Але, чи Українцї в Америцї не мають обовязку доложити своєї праці для волї Вітчини?

Українцї в Америцї можуть дати працю і матеріяльну підмогу.

А ся праця ріжнородна. А найважнійша праця се — розголосити українську справу перед сьвітом. А коли Українцї в Америцї розголосять свою справу, то будуть могли жадати помочи від культурного сьвіта.

* * *

Скликуєть ся Український Сойм, щоби ясно представити українську справу і перед своїми і перед сьвітом.

Сповнім тепер сю частину великої праці і берім участь в Соймі.

Ясна, висока цїль присьвічує нам, тож спільно йдім до неї.

На Українськім Соймі — ми делєґати і гості — порадьмо ся і уложім плян дальшої роботи.

По Соймі візьмім участь у великім манїфестаційнім поході улицями Ню Йорку.

Вечером візьмім участь у сьвяточнім концерті в честь борця за волю України, великого нашого політика, гетьмана Івана Мазепи.

Коли так зробимо, то сповнимо частину обовязку, якого вимагає від нас наш рідний край. Не словами, а ділами!

* * *

В чистим серцем, з надією і вірою в будучність великої української нації приїздім на Український Сойм, дня 30. жовтня с. р. до Ню Йорку і радьмо для добра України.

Одним серцем і одними устами проголосім перед сьвітом нашу сьвяту справу.

НЕХАЙ ЖИВЕ ВІЛЬНА УКРАЇНА!

Ню Йорк, дня 25. жовтня 1915.

ЗА ПЕРЕДСОЙМОВИЙ КОМІТЕТ:

Др. Володимир Сіменович,
предсїдатель;

Дмитро Капітула,
Іван Артимович,
Іван Бородайкевич,
Михайло Байдюк,
заступники предсідателя;

Семен Ядловський,
касієр;

Мирослав Січинський,
секретар;

Петро Задорецький,
заступник касієра;

Омелян Ревюк,
заступник секретаря;

Іван Ардан,
Стефан Гладкий,
Юліян Луців,
Жигмонт Бичинський,
Василь Кузів,
Осип Стеткевич,
члени.

ВИТАЙТЕ В ІСТОРИЧНУ ГОДИНУ!

Гомоніла довго американська Україна, заки приступила до важного діла, до скликаня Українського Сойму.

Ідея перемогла; збратала всіх сьвідомих Українців. Внутрішні роздори пійшли на бік; народна справа займає наші уми.

Вже в найблизшу суботу дня 30. жовтня с. р. о годині 7.30 рано зійдуть ся посли-делєґати українських товариств, братств і сестрицтв з цілої Америки. Будуть радити раду.

В історичній годині будуть радити делєґати над визволенєм Вітчини. Ясно поставлять свої домаганя до культурного сьвіта. Холодна розвага і розум подиктує їм зрілі ухвали. Ухвали будуть висловом думок українського народа в Америці.

* * *

На Вас, Делєґати і Делєґатки, спадає важка задача.

Ви маєте думати і радити над долею міліонів.

На Вас звернені очи цілої американської України.

На Вас звернені очи братів і сестер в старім краю.

Ви відповідаєте перед народом і перед сьвітом за Ваші наради і за Ваші рішеня на першім Українськім Соймі в Америці. Ви відповідаєте за себе; відповідаєте за тих, що Вас вислали і за тих, що не могли прибути на Сойм.

Ви відповідаєте за Ваші наради і за Ваші ухвали перед історією. Тож дійсно важка Ваша задача, важкий Ваш обовязок і важка Ваша відвічальність.

* * *

Делєґати і Делєґатки! Вас висилає народ і на Ваші голови складає журбу про свою будучність.

Народ висилає свої найкращі одиниці.

Своїм розумом, своєю розвагою, своїм тактом покажіть, що народ не заведеть ся у своїм довірю до Вас.

* * *

Витайте нам, Представники українського народа в Америці!

Витайте нам, Робітники на народній ниві!

Витайте нам у важній, історичній годині, коли важить ся доля нашого народа!

* * *

Добро і щастє України нехай буде Вашим кличем.

Історія давних часів нехай буде Вашим дороговказом.

Події останних місяців на рідній земли нехай підбадьорюють Вашого духа.

Відносини на американській Україні нехай спонукають Вас промостити ясний шлях до праці.

* * *

Дух Богдана нехай допоможе Вам підняти народ за ідею.

Дух Мазепи нехай веде Вас по визвольній дорозї.

Дух Шевченка нехай опанує Ваш ум і піддержує Вас у Вашій любови до України.

А намять про Січових Стрільців нехай пригадує Вам, що

„Пора се великая єсть:
У завзятій, важкій боротьбі
Ми поляжем, щоб славу і волю і честь,
Рідний краю, здобути Тобі".

З НАГОДИ СОЙМУ.

Найблизша субота принесе нам одну важну подію на американській Україні, Український Сойм. З приготовань, з настрою загалу слідно велике заінтересованє. Після сього можна судити, що на Соймі будуть заступлені товариства з найдальших закутків американської України.

Для нас важний є Сойм з кількох причин. Найважнійша з них ся, чи Сойм викаже зрілість українського народа, що т е п е р перебуває в Америці, до загально національних справ. Розумієть ся, що ми не можемо бути фантастами і не добачувати великих недостач нашої суспільности в Америці. І вже з того згляду треба припускати, що Сойм буде вірною відбиткою цілого суспільного житя. Се не може нас знеохочувати, ані застрашувати. Противно, се може бути лише товчком до дальшої праці, щоби допровадити до можливо найлучших відносин на будуче.

Дехто хотів би одначе обезцінювати сю першу того рода маніфестацію в Америці і зробити з неї звичайний американський гумбуґ. На нашу думку, нема підстави до таких міркований. Якнебудь мусимо признати, що серед нашої суспільности є тяжкі відносини, одначе не треба погіршувати сих відносин, хочби навіть оправданою зневірою. Попередні невдачі на и н ш и х полях не мусять вести до заключеня, що й на політичнім поли мусить бути невдача. Кромі сього на вдачу чи невдачу якоїсь справи вплпвають і відносини в данім моменті, а теперішна хвиля вказує, що відносини, хоч не є ідеальні, є що найменьше можливі.

З окрема підносять ся деякі закиди, що духовенство не бере участи в Соймі. На ділї справа маєть ся инакше. Духовенство не бере участи в Соймі яко духовенство, але поодинокі сьвященики — знаємо се певно — щирі народні робітники, беруть участь в Соймі, зглядно в приготованях до Сойму, яко Українці. Те, що о д н а часопись хоче мати право говорити в імени духовенства, не дає ще підстави до твердженя, що загал духовенства усуваєть ся від такої важної справи. Такі голоси, се відокремлений голос чи то абмітних одиниць, чи то мізантропів (люди, що ненавидять других), що мають упередженє до кождого народного робітника. Але таких мізантропів має кожда суспільність, а тимбільше не можемо дивувати ся, що має їх наша, слабо політично вишколена суспільність. Мізантропи бувають в ріжних верствах і на ріжних становищах, отже є вони і між сьвящениками і між редакторами і між иншими робітниками. Але мізантропи не можуть надавати напряму в народній роботі; инакше повстало би чисте пекло.

Таксамо не мож уважати незгоди в деяких громадах за мірило загальних відносин. Те, що на якімсь там вічу чи зборах найдуть ся нетактовні одиниці, котрі в своїй горячковости не можуть спокійно вислухати нераз і оправданих закидів противника, те ще не вказує на цілковитий брак якоїсь висшої ідеольоґії цілої суспільности. Такі поодинокі факти є також відокремлені і випливають з темпераменту, або нетакту одиниць в ріжних ґрупах. Ще богато мусить уплинути часу, щоби відносини по громадах уложили ся ідеально. Але до сього треба стреміти і усувати противенства взаїмною вирозумілостию, при чім не запкодить також памятати на щ и р і с т ь у спільній роботі.

Низким є заміт, неначе би при скликаню Сойму розходило ся комусь о особистий бізнес. Бо матеріяльного інтересу певно ніхто тут не зробить, противно, кождий мусить грубо витратити ся з гроша при сій нагоді. Колиж при такій роботі один, другий чи десятий чоловік покаже свою запопадливість і за се опісля йому висловлять призманє — тож се така звичайна річ, що ніякий чесний чоловік не може кувати оружя проти таких робітників.

Ми пишемо отсі заміти тому, що, жиючи близше з тими людьми, котрі взяли ся до скликаня Сойму, мали ми нагоду переконати ся, що їм справді виключно добро народне на думці. Те, що вони старали ся зєднати всі групи до спільної праці, заслугує лише на повне признанє, бо хтож нині не хотів би бачити всіх Українців при щирій ідеальній народній роботі? До сього власне стремить кождий нарід, щоби осягнути цілковиту згідність в основних точках народної полїтики, і до сього мусимо стреміти і ми. Про наш нарід мусимо сказати, що мимо деяких особистих непорозумінь, ми все таки знайшли спільну дорогу і — дасть Біг — в найблизшій будучности удасть ся нам зісолідаризувати всі чинники.

Ми певні сього, що на Соймі с і о с о б и с т і н е п о р о з у м і н я не з н а й д у т ь н і я к о г о в і д г о м о н у і н а н и х н а в і т ь н е м а м і с ц я. Се мусить тямити кождий делєґат і кождий инший учасник Сойму. На стільки політичного вишколеня має кождий сьвідомий український громадянин. Українська суспільність буде здавати іспит політично-національної зрілости. Кождий буде тямити, що Сойм — се не приватний конвентикель чи мітінг, але се народна маніфестація, на якій будуть присутні і наші найвизначнійші діячі і представники чужих народів і чужої преси. Висока цїль, високі ідеали будуть певно провідною думкою кождого учасника Сойму — і сї спільні ідеали допоможуть кождому укрити свої особисті почуваня і невдоволеня, радити над добром цілого народа і слухати рад, вказівок і програми Соймового Комітету та президії; бо не можуть бути даремними змаганя, праця і недоспані ночи сих одиниць, які цїле своє ... вложили на се, щоби Сойм випав як найповажнійше і щоби приніс бажані цілим народом сьвітлі результати. А здійсненя сих цілий бажаємо зі щирого серця цілому нашому народови.

В гору наші серця!

КСЕНОФОНТ КЛИМКОВИЧ.

НА НИВУ.

Ой брязчала колись шабля,
А тепер — найдани!
Лягла спати наша воля...
Колиж вона встане?
Колиж вона загостює
До нас та й побуде,
Та й засіє щастє-долю
Всюди, всюди, всюди?

Колиж воля появить ся?
Ох, мабуть ніколи!
Зледащіли робітники,
З'яловіло поле;
Нема кому заорати
Анї зволочити...
Ой заспала наша воля, —
Нікому збудити!

Спи! Знайшлись би, що збудилиб.
Та нема зза чого:
Тебе ніхто не пізнає,
Анї ти нікого...
Спи, — бо діти сплять в могилї.
А отсе вже — внуки:
У них спина до поклонів,
До кайданів руки;

Голови лиш тільки й видко,
Хто висше здіймає;
Серця — люд свій полюбити —
Серця в них немає.
Спи, — бо скоро подивиш ся
На провідців люду,
Скажеш собі: „лучше спи я!"
Та й заспиш до суду.

Хай же воля спить, — но, братці,
Нам молодим годї,
Доки в нас є дух і серце,
Сила й жизнь в народї;
Доки тіло не застило,
Дух до діла коле,
Встаньмо, люд наш проведімо
На батьківське поле.

Не на поле, де шаблями
Січуть та рубають,
А на ниву ту, де орють,
Зерном засївають;
Не на поле, де кров льлєть ся
І стають могили,
А на ниву, що піт росить,
Щоби люди жили:

Щоби жили, красувались,
Дужчали, сьвічніли —
Оттаке-то, братці милі,
Перед нами діло.
Нумо взятись за се діло,
Часу не марнуймо,
А зародить щастє-доля
Буйно, буйно, буйно!

Тоді й воля наша встане
З вічного просоня,
Встане й верне, як до своїх,
Наша вольна воля;
Встане, верне, й розглєдить ся:
А в краю — як в раю!
„Нї вже", скаже: „по вік-віки
Рай мій не втеряю!"

ПРИ ВСЯКИХ НАГОДАХ: НА ВІЧАХ, НА ЗБОРАХ, ПРИ РОБОТІ, НА ЗАБАВАХ, НА ВЕСІЛЯХ, ХРЕСТИНАХ І Т. Д. ПАМЯТАЙМО ПРО ЖЕРТВИ ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ У НАШІМ РІДНІМ КРАЮ ТА ЗБИРАЙМО ЯК НАЙБІЛЬШЕ ЖЕРТВ НА ТУ СЬВЯТУ ЦІЛЬ НАРОДНУ.

ПРОГРАМА УКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ.

Делегати і гості на Сойм мають зібрати ся в „Купер Юніон Гол“ (Купер Юніон Плейс, біля 8-ої улиці) в суботу, дня 30-ого с. м. о годині 7.30 (пів до осьмої) рано.

ПОРЯДОК СОЙМОВИХ НАРАД.

I. ОТВОРЕНЄ СОЙМУ.

1. Др. **Володимир Сіменович**, голова Передсоймового Комітету отворить Український Сойм привітною промовою (година 7. 45 рано).
2. Вибір президії Сойму.

II. РЕФЕРАТИ.

3. **Мирослав Січинський**: Змаганя України до волі.
4. Др. **Семен Демидчук**: 1914|15 рік на австрійській Україні.
5. **Михайло Байдюк**: Російська Україна в теперішнім часі.
6. **Володимир Лотоцький**: Становище американських Українців до европейської війни.
7. Відчитанє меморіялу і резолюцій.

III. ДИСКУСІЯ.

8. Промови делегатів.

IV. ПРИВИТАНЄ АМЕРИКАНЦІВ.

9. **Жигмонт Бичинський** привитає присутних на Соймі Американців в англійській мові.
10. Енунціяції Американців.

V. ЗАКІНЧЕНЄ СОЙМОВИХ НАРАД.

11. Проголошенє вибору Загального Українського Комітету у Злучених Державах.
12. Замкненє Сойму.

УКРАЇНСЬКИЙ МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ПОХІД В НЮ ЙОРКУ.

Порядок збірки в Ню Йорку.

Всї товариства і братства як нюйорські так і доокола них, мають зібрати ся дня 30. жовтня с. р. вже о годині 2.30 пополудня в улицях довкола Washington Square Park, в слїдуючім порядку:

1. На Washington Place (East): Соймові делегати, дівчата і женщини в українських народних строях, Передсоймовий Комітет і походовий.

2. На Vaverly Place (East): всї доокола них товариства і братства, а то: з Джерзи Сіти, Нюарку, Бруклина, Йонкерс, Асторії, Байон, Лонг Айленд Сіти, Джемейки, Гастингс над Гудсоном і всїх инших.

3. На University Place товариства: Запорожська Січ, Зоря, Українська Рада, Українська Жіноча Ґрупа і Нова Україна.

4. На Macdougal St. (за 5 евнею): Братство св. Володимира, Сестрицтво св. Ольги, Український Хор, Українська Бесїда і Тисьменица.

5. На Vaverly Place (South): Братство св. Андрея, Запороже за морем і Вільність в Америці.

6. На Washington Place (South): Гайдамаки, Тов. ім. М. Січинського, Вояк, Січ і Буковина.

7. На 3-ій улиці Вест: Тов. Проєвіта, Вільні Козаки міста Львова і Злучність родимців.

8. На Macdougal St. (коло Sullivan Street): Подільська Січ, Нова Січ і Поморян.

9. На Thompson St.: Товар. ім. Т. Шевченка, ім. Івана Франка, Богородчани і Теребовельська Поміч.

10. В улицях: West Broadway і Wooster зберуть ся й згрупують ся всї незорганізовані Українцї і Українки з близьких і далеких околиць.

Похід вирушить з Washington Square **точно** о годині 3. пополудни в гору міста головними улицями і по повороти розвяжеть ся на Astor Place коло Cooper Union Hall (обік 8-ої улиці).

Українські Товариства з Джерзи Сіти мають позволенє (перміт) на похід з Desbrosses Street до Washington Square Park.

Вказаним отже було би, щоби всї товариства і з инших місцевостий **стейту Ню Джерзи**, зібрали ся вже о годині 2. пополудни коло фери на Desbrosses Street в Ню Йорку і вїдтам разом з джерзисітськими товариствами і їх музикою пійшли в поході до Вашінґтон Сквер Парк.

Коли би се однак для деяких товариств зі стейту Ню Джерзи було неможливе, то нехай їдуть підземним тунелем (Гудсон Тунел) аж до 9-ої улиці (6-та евня), відки мають до Вашінґтон Сквер вже лиш кілька блаків.

Товариства з **Йонкерс** і инших північних міст нехай їдуть собвейом до Astor Place (з пересїдкою на 14. улиці з експресового до звичайного поїзду), а на Астор Плейс очікувати вже будуть комітетові, котрі заведуть їх до Вашінґтон Сквер Парк.

Товариства з **Бруклина, Лонг Айленд Сіти, Асторії і Джемейки** нехай по дорозї поступлять до „Української Бесїди“, 72 St. Marks Place (Іст 8-ма улиця), а вїдтам вїдведеть ся їх вже на місце.

Порядок, в якім всї товариства мають зібрати ся і йти в поході, буде видрукований і розданий всім сотникам і десятникам.

Комітет походовий буде на Вашінґтон Сквер Парк вже о годині 2-гій пополудни (в стороні від 4-тої улиці).

Всяких дальших інформацій можна засягнути в льокали **„Української Бесїди“ 72 St. Marks Place (8-ма ул.)** у п. Петрова, секретаря „Української Ради“, де можна також дістати **тікети на концерт і памяткові відзнаки соймові.**

Тим, що не знають міста Ню Йорку, звертаємо увагу, що збірна площа походу: Вашінґтон Сквер Парк, — лежить між 4-тою а 8-ою улицею, з полудня на північ. Ті, що будуть іти **з гори міста**, дійдуть до Вашінґтон Сквер Парк з 6-ої евні або Юніверсіти Плейс обік 8-ої улиці — а ті, що будуть іти **з долини міста**, дійдуть до Вашінґтон Сквер Парк з 6-ої евні і т. д. аж до Бродвею, обік 4-ої улиці.

СЬВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ
В ЧЕСТЬ ГЕТЬМАНА УКРАЇНИ ІВАНА МАЗЕПИ,
який відбудеть ся о 7-ій годині вечером,
В САЛЇ КУПЕР ЮНІОН В НЮ ЙОРКУ,

заходами концертової комісії Передсоймового Комітету, силами нюйорських співацьких дружин: **Українського Хору** під управою **п. Мирона Гундича** і хору **Української Бесїди** під управою **п. Мирона Корикори**, при співучасти **п. М. Зазуляка.**

1. Щурат-Людкевич: **Гимн американських Українців**, нюйорський Український Хор.
2. **Привітна промова** .... п. Омелян Ревюк.
3. Шевченко-Вербіцький: **Думи мої** — мішаний хор нюйорської Української Бесїди.
4. Шевченко-Лисенко: **Як би менї, мамо, намисто**, — сопранове сольо, — п. Е. Корнатова.
5. **Вязанка народних пісень** .... мішаний хор Укр. Бесїди.
6. В. Матюк: **Кровава луна;** Н. Кумановський: **Ой, вербо, вербо** ... Український Хор.
7. Шевченко-Лисенко: **Гетьмани, гетьмани** — баритонове сольо, п. М. Зазуляк.
8. М. Лисенко: **Пливе човен** .... Український Хор.
9. **Де ти бродиш**, — дует на сопран і баритон, — п. Ю. Корецька і п. М. Зазуляк.
10. Ф. Колессе: **Вулиця** .... Український Хор.
11. Шторх: **Глибоким сном**, серенада, — Український Хор, із сопрановим сольом п. Корецької.
12. Шевченко-Вербіцький: **Заповіт**, — Український Хор; баритонове сольо п. М. Зазуляк.

Фортепяновий супровід обняв п. **Моріс Фредерік Ля Фарж**, піяніст з Парижа.

Тікети в цїні 25 центів можна набути вже тепер в тов. „Української Бесїди“, 72 St. Marks Place і у п. Петра Яремы, 115 Ave A., а перед самим концертом при касі.

ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(На ранених і вдови та сироти по убитих).

50. Обурн, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ“, відділ 283 У. Н. Союза, на мітінгу дня 10. с. м. ухвалило на дар для Українських Січових Стрільців з каси $10.00; члени Товариства жертвували: І. Малиса (Іванів) і М. Базар (Гриньків) по $2.50; Д. Ракочий $2.00; Г. Смоляк (Іванів), А. Бурий, Г. Грубий, Т. Ворожбит, К. Пиндус, М. Грубий, С. Ворожбит, М. Білах, І. Малиса (Стахів), А. Грубий, І. Базар, А. Андрійчишин (Поляк), Т. Горбаль, Т. Олїйник, І. Куковський, М. Хамуляк, П. Глухий (Поляк), Стефан Малецький і З. Курочка по $1.00; Т. Гевський, П. Галашин і П. Довгий по 50 цнт. — На руки Тов. зложили: Т. Смолєк $2.50; О. Цимбалїстий, Катерина Джинджириста і Анна Потребка по $1.00. — На весїлю в А. Германовича на поклик Н. Білаха зложили: молода пара Андрей і Текля Германович $2.50; Марія Норонська 50 цнт.; Олекса Джинджиристий 25 цнт.; дрібними датками $2.35. — Г. Орищчин на хрестинах в. М. Гловацького зібрав $2.50. — Той самий на весїлю в М. Сербія зібрав $6.76. — І. Гуменецький на хрестинах в. М. Софінського зібрав $2.75. Разом $60.79; за пересилку заплачено 25 цнт. — Остало **$60.54**

Захарій Курочка.

51. Пітсфілд, Масс. Дня 25. вересня с. р. на весїлю у п. Михайла Дарчука жертвували слїдуючі добродії: Михайло Дарчук (молодий), Анастазія Дарчук (молода), Петро Кушнір, Василь Тимчук, Дмитро Андреїв, Іван Соколовський і Николай Никорчук по $1.00; Петро Дарчук, Яків Легуняк, Анна Амбросійчук, Пентелей Яремій, Василь Дарчук, Василь Федоришин, Василь Найда і Николай Соколовський по 50 цнт.; Іван Легуняк, Іван Фостій, Яків Шамлій, Іван Проданюк, Іван Яремій, Николай Стефанюк (Дмитра), Николай Савюк (Михайла), Данило Яремій і Антін Литвин по 25 цнт.; Віктор Сївік (Поляк) і Станїслав Шнайдер (Поляк) по 10 цнт. Разом $13.45. — Дня 10. жовтня на братськім мітінгу жертвували: Ілько Яремій $1.50; Татіяна Яремій, Николай Савюк (Івана), Петро Федоришин, Олекса Яремій і Николай Щербаль по $1.00; Андрій Гуска, Іван Легуняк, Софія Сеник і Іван Косован (Петра) по 50 цнт.; Грицько Васильнюк 25 цт. Разом $8.75, а загалом **$22.20**

В імени Українських Січових Стрільців та вдів і сиріт по погибших складаю всім жертводавцям щире спасибіг. Почту оплачую самий. — Ілько Яремій, секр. від. 150 У. Н. Союза.

Сума оголошена в сім числі „Свободи“ виносить $82.74

Оголошено в ч. 126 „Свободи“ $314.20

ЗАГАЛЬНА КВОТА $396.94

ДЕ МОЖУТЬ ДЕЛЕГАТИ НОЧУВАТИ В НЮ ЙОРКУ.

St. Denis Hotel, Broadway & 11th St., — 50 до 100 осіб, по $1.00 від особи.

Hotel Churchill, Broadway & 14th St., (Union Square) — около 75 осіб, по 75 цнт. від особи.

The New Hotel Albert, University Place & 11th St., — около 75 осіб, по 75 цнт. і $1.00 від особи.

Hotel St. George, Broadway & 12th St., — около 25 осіб по 75 цнт.

Union Square Hotel, 15th St., & 4th Ave., — около 10 кімнат (по 1 особі) по $1.00; около 20 кімнат (по 2 особи) по $1.00 і около 30 кімнат (по 2 особи) по $1.50.

Hotel Bradford, 65 E. 11th St. (near Broadway), — 50 осіб по 75 цнт.

The Central Hotel, 14th Street, & 3rd Avenue, — по 75 цнт. і $1.00 на 1 особу, а по $1.50 на 2 особи.

Hotel Brevort, 5th Ave. & 8th St., — кімнати на 1 особу по $1.50; на 2 особи по $2.00.

ВАЖНЕ ДЛЯ НЮАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ.

Пригадуєсь нюарським Товариствам, щоб беруть участь в соймовім поході 30 жовтня 1915 р. в Ню Йорку, щоб зібрались точно о год. 1. пополудни в гали при Корт і Лінколн улиці в Нюарку.

ЖЕРТВИ
НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

655. Шікаго, Іл. На Фонд визволеня України зібрано на народнім вічу, що відбуло ся дня 5. вересня с. р. в народній галї при Українській Народній Церкві отсї жертви: Д. Медзян, Ів. Ткач і А. Булка по $5.00; о. Гр. Хоміцький $2.00; др. В. Сіменович, С. Шумський, Т. Батюк, Л. Риза, С. Доманчук, М. Ольховий, Іл. Шевчук, П. Мощук, Ів. Риза, Ксеня Сусла, С. Сенів і Ів. Кліш по $1.00; дрібними датками $22.67, Разом $51.67. З тої квоти лишило ся на банковій книжочці „Украінієн Реліф Фонд“ $1.67, а до „Свободи“ вислано **$50.00**

Від Редакції: Разом з тою квотою надіслано на нашу адресу $44.00 за 200 проданих відзнак. Сї гроші будуть оголошені пізнійше окремо, враз з иншими подібними виказами. Покищо складаємо всім чесним жертводавцям сердечну подяку за їх щедрі датки і просимо не забувати за народні потреби і на будуче. Честь щирим народним робітникам!

656. Джерзи Сіти, Н. Дж. На весїлю п. Стефана Гладкого з п-ною Катериною Бандурівною на завив Папа Молодого присутні гості зложили на Фонд визволеня України **$22.00**

657. Обурн, Н. Й. Хвальна Редакціє! На фонд для вдів і сиріт, потерпівших через війну, засилаю Вам $11.47. Сї гроші зібрали члени Тов. „Січ“ при ріжних нагодах, а передано менї їх до пересилки. На весїлю в Андрія Германовича жертвували: Молода пара Андрій і Текля (з дому Базар) $2.50; Марія Норонська 50 цнт.; О. Джинджириста 25 цнт.; на тім же весїлю на завив Миколи Білаха зібрано дрібними датками $2.53. — На хрестинах в М. Велца зібрав В. Чорній $1.50. — На хрестинах у В. Борачка зібрав О. Олїйник $1.50. — Від попередної висилки остало $2.69. — Разом **$11.47**

З поважанєм, Захарій Курочка.

658. Вандерґріфт, Па. Всехвальна Редакціє! Прошу помістити в „Свободі“, що і наші місцеві Українцї не лишили ся позаду других тут в Америці. Дай Боже, щоби всї Українцї пійшли тим слїдом, та щоби всюди складали хоч би наименьші лепти на бідні сироти і вдови по тих, котрі вже пролили і ще проливають кров свою за свою рідну Неньку-Україну. Честь і слава і велике спасибіг тим жертводавцям, котрих імена понизше оголошені. — Стефан Простий.

У Івана Завальніцького на хрестинах зложили на руки Семена Манастирського і Омеляна Вітіцького: Блажей Бочан і Стефан Простий по $1.00; Омелян Вітіцький, Семен Манастирський, Йосиф Чайковський, Кароль Гунтер (Анґлік), Йосиф Висоцький (латинник) і Іван Довжанський по 50 цнт.; Іван Крушельницький, Михайло Манастирський, Антін Вільчинський, Александер Гула, Іван Кречківський, Омелян Чайковський, Томко Русецький і Григорій Попич по 25 цнт.; Іван Гребінчук і Іван Чорний по 15 цнт. — Разом **$7.30**

659. Нескегонінґ, Па. На хрестинах у п. Михайла Хруща дня 17 с. м. на завив п. Теодора Ткачука зложили гості на руки п. Теодора Кабина на запомогу бідних в старім краю (гроші надіслав п. Михайло Крупчин): Теодор Ткачук, Стефан Наливайко і Василь Олійник по 50 цнт.; Т. Кабин, Михайло Крупчин, Іван Щербановський, Михайло Бабинець, Павліна Бабинець, Никола Гевич, Никола Бортник, Василь Комарницький, Марія Хрущ, Михайло Кобинець (Іванів) і Теодор Кобинець по 25 цнт.; Осип Козловський 15 цнт.; А. Сокира, Настуня Кобинець і Михайло Кобинець по 10 цнт.; Теодор Євчак 5 цнт.; Д. Вариччик 1 цент (правдива вдовина лепта! — Примітка складача). Разом $4.76. За пересилку заплачено 7 цнт. — Остало **$4.69**

660. Гіксвіл, Н. Й. Іван Білецький жертвував на Фонд визволеня України **$1.00**

Сума оголошена в сім числі „Свободи“ виносить $96.46

Оголошено в ч. 126 „Свободи“ $23.466.04

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $23.562.50

Нехай для Вас буде найприємнійшою і найщасливійшою в житю та хвилина, коли дасте свою зукою доляра на дарунок для Українських Січових Стрільців, для тих хлопців, що віддають для України все, бо мають, бо своє ЖИТЄ МОЛОДЕ. Свій найбільший скарб дають вони з любови до свого народа. Вони хотять своєю кровю зробити конець московсько-польській неволи, яку Україна терпить сотки літ. Вони бачать, що прийшла хвилина порахунку, на яку довго ждали наші предки і пійшли з піснею на устах туди, куди кличе їх трубка боєва. Одні вернуть ся живі, окриті славою; другі вернуть ся з ранами, нестертими знаками заслуг воєнних, якими колись славили ся наші предки Козаки: а инші не вернуть ся — положать свої буйні голови юнацькі за Україну, бо тілько за Україну пійшли вони у бій важкий, за її волю! Остануть по них лиш могили і вдови та сиротки, як були вони жонаті. Спомянуть їх сиротки батька, що в молодім віці поляг за волю українського народа. А чи той нарід має забути їх? Чи не має дати бодай маленького знаку, що ті сиротки по ковних Січовиках мають батька, А ТИМ БАТЬКОМ Є — УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

A Reader's Note.

About the publication "The Ukraine and the Ukrainians," by Stefan Rudnitsky, published by the Ukrainian National Council of America, Jersey City, N. J.

I have received another pamphlet from the Ukrainian National Council (Jersey City, N. J.), being a treatise dealing with the territory of the Ukraine and the Ukrainian nation, its ethnology, history, language and culture. It contains several maps, notably one showing the national and racial boundaries in Europe. A glance at this map shows that the Latin and Slavonic races have enormous territory on their side. The Ukrainians (or Ruthenians) with the Poles and Russians are northern Slavs, and the Ukraine itself, a broad "hinterland of the Black Sea," is one and a half times as large as the whole German Empire. Its vast plains are rich black soil, and its hills are enormous mineral deposits including coal and iron. The southern boundary includes the Carpathians, the Jaila and shores of the Black Sea from the delta of the Danube to the mouth of the Kuban. The northern boundary is a long swampy forest of "the Polissje." And this country is the home of a race that for ten centuries has suffered many and heavy trials and yet has held hard by its racial and territorial integrity. Fully three-fourths of this territory is covered with "black humus," and the climate is healthy—salubrious, as the geographies of my youth would say. Wheat and grains, sugar beet, and the products of mixed-farming, as we term it, salt and fresh-water fishing, timber and minerals, and all the resources common to our own great country are abundant in the Ukraine. For instance, one-third of European Russia's cattle is raised in that country—30,000,000 of them. With a freedom like ours, the Ukrainians had been an enormously wealthy and progressive nation long ago. The war seems to have given a racial impetus to their sons across the seas, especially to those in the United States. The pamphlet, "The Ukraine and the Ukrainians," was prepared by Dr. Stefan Rudnitsky, a private tutor at the University of Lemberg, and was translated by a German professor in New York.

(From the "Manitoba Free Press," Winnipeg, Man., Canada, Sept. 14., 1915).

Українська Народна Рада в Рочестер, Н. Й.
запрошає
весь український загал в Рочестер, Н. Й.,
НА ДЕНЬ 31. ОКТОБРА НА ГОД. 2.30 ПОПОЛ.
до церковної галї при Гудсон Аве.,
де відбуде ся

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ
В СПРАВІ МИР. СІЧИНСЬКОГО.

Кому дорога особа „нашого Мирося“, хто хоче пригадати собі події, котрі попередили акт 12. цвітня 1908 р., сей повинен прийти. Най не бракне нікого. Українці наші повинні виповнити галю по береги, хай задуть доказ, що особа Мирослава дорога для цілого українського народу.

ЗА УКР. НАР. РАДУ:
127 Ст. Склепкович.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других краів:
$3.00 per year	на рік $3.00
1.50 per 6 months	на пів року $1.50
1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кождую зміну адреси платить ся 5 центів.
Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висиланню чамовлення належить долучити моні-ордер або чек.
Число телефону 498 Jersey City.
AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL
За всї оголошення поміщуванї в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

НА ШЛЯХ НОВИЙ!

—о—

Не тиха скарга, але клич надії
Хай тепер стане наших співів строєм,
Зуміймо наші жалости і болї
Перекувати на мечі стальнії,
А певно вийдем гордим перебоєм
З дому Неволі!

ДОПИСИ.

З CHICAGO, ILL.

Дня 17. с. м. відбулось у нас величаве народне віче. Здавалось, що ніхто не прийде, бо падав великий дощ. На щастє сей здогад показавсь марним, бо виявилось, що любов до Неньки-України і її нещасних дітий перемагає всї перешкоди. Так було і у нас.

О год. 4.30 попол. простора галя при українській народній церкви була вже заповнена по береги.

Віче отворив о. Гр. Хоміцький, витаючи теплими словами учасників та покликуючи до президії пп. Н. Николишина яко предсідателя, а М. Климаі Н. Панасюка яко секретарів.

П. Николишин попросив присутних о спокій, звертаючи увагу на се, що до поважного дїла треба також поважної працї. Відтак коротко подав точки, над якими під сю пору треба конечно застановити ся і попросив до слова о. Гр. Хоміцького.

О. Гр. Хоміцький згадав коротко про конечність Українського Сойму, висказуючи при тім жаль, що українська народна церква не може взяти участи в Укр. Соймі. Однак тим не треба зражати ся, а згідно і терпеливо йти дальше вперед і усувати всякі колоди, які ставлять перешкоду до того, аби вже раз можна було нашому цїлому українському народови злучити ся разом в одно могуче, непобідиме українське тїло і почислити ся з тими, що задля власної користи і почести не допускають до культурного розвою нашого народу та до спільної працї на народній ниві. Довше застановляв ся бесїдник над справою нашого героя Мирослава Січинського, описуючи страшне і невиносиме положенє українського народу, його гнет і пониженє, що остаточно викликало акт 12. цьвітня 1908. р. Кров невинно помордованих на виборах людий і инші безчисленні кривди кликали до неба о пімсту на катах і кривдителях рідного народу. І знайшов ся народний местник, який приніс себе в жертву за український народ і усунув з лиця землї провідника гнобителів, котрий найбільше шкодив українській справі, а тимсамим і цїлому українському народови. І коли тепер Мирослав є з нами на вільній земли Вашінґтона, то нашим обовязком є подбати про се, аби він лишив ся тут безпечний і на дальше, працюючи для добра і на славу українського народу.

Опісля забрав голос п. Сьвітенький, який говорячи рівнож в справі Мирослава Січинського, додав, що Мирослав убив українського перекінчика, яких на жаль знайдеть ся на тім сьвітї еще більше.

Велике враженє зробило на вічевиків, коли на підвисшеню появилась п-на А. Козаківна. Лагідним і зворушеним голосом вона промовила: „Коли я була маленька, я знала тільки одну матір, котра мене породила і виховувала. Я тоді знала одних братів і сестер, що росли разом зі мною в рідній хатині. Однак, коли я на нещастє підросла, я переконалась, що маю еще одну матір і еще одних братів і моя совість сказала менї жити для них і посьвятити ся для них так, як тільки мoглиб на се позволити моя сила і спосібности. Неньку, котру я пізнала, коли виросла, се — Україна, а брати, яких пізнала я пізнїйше — се наш український, безталанний народ". Опісля виголосила п-на Козаківна свій власний стих, в якім змальовала тих людий, що „за нарід, за Україну, болючо страждали", валяючись по тюрмах, а що більше — віддавали своє житє за нашу Неньку і наших братів. І тих людий треба любити.

„Чомуж би нам не любити
Тай про них не знати?
Таких людий здало би ся
Нам ще більше мати.

„Гей, щоб слава їх сіяла
Як на небі сонце,
Тодїб сьвітло засьвітило
І в наше віконце".

В дальшім тягу того стиха накликує п-на Козаківна до спільної працї і єдности, аби можна було як найскорше розвалити тюрму, в котрій гине-пропадає народна доля; боротись за належні нашому народови права і за політичні справи стати героями.

„Гей! Щоб тюрму розвалити,
Щоб не було більш тюрми!
Бо в ній вяне славний нарід
Із великої туги.

„Гей! Щоб тюрму розвалити
Бо у ній сьвітла нема.
Гей! Щоб ми вже раз здобули
Всї належні нам права.

„За народ, за Україну
Нам житє віддати
І за справи політичні
Героями стати".

Бесїдницю нагороджено оплесками.

П. Процюк в горячих словах взивав вічевиків, аби давали як найщедрійші жертви на фонд оборони Мирослава Січинського, як також висказав свою думку, що лїпше би було, як би Загальний Український Комітет був вибраний делєґатами на Соймі, а не членами поодиноких орґанізацій.

П. Ковалишин взивав усїх, аби підпирали самі себе і бороли ся з народними визискувачами.

Перед збіркою промовив знова п. Николишин, представляючи в яских образках нещасне положенє старокрайових братів.

Опісля промовляли пп. В. Новосад і Ів. Сенчук. Послїдний критикував співацьку інтелїґенцію, яка без „спеціяльного" запрошеня не була ласкава прийти на віче. Біда з нашими деякими панами, які — коли народ не піддаєть ся їх забаганкам, хотяй би вони навіть помиляли ся — цурають ся того народу і стають його явними або скритими ворогами і ще сьміють хвалити ся, що все, що народ без їх згоди собі збудує, вони се скоро знищать. Нехай ті пани „патріоти" найперше знищать те, що вони самі, без помочи народу, збудували, а потім нехай беруть ся до нищення народних здобутків. Самі нічого не збудували, а коли хто що збудує, так тоді вони дуже жалують ся, чому се... не ними дане.

Віче випало дуже гарно. Народ заховував ся до самого кінця дуже спокійно і поважно, що рідко трафляєть ся. Се є найлїпшим доказом, що всї розуміли цїль тих сходин і за се нехай буде честь всїм вічевикам.

Промови поодиноких бесїдників були перериванї піснями, які відспівав хор „Українського Бандуриста", а також п. І. Остапчук віддеклямував дуже гарно поему Т. Шевченка: „Тарасова Ніч".

Віче закінчено відспіванєм „Ще не вмерла Україна", а більшість одушевлених вічевиків серед звуків народних пісень забавлялась до пізного вечера.

Вічевик.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

I.

Дорогий Брате! — Подаю Тобі до відома, що я вже в битві 11 місяців і єсьм при телефоні. Той час я пережив серед граду куль, шрапнелів і ґранатів; а як дальше буде — не знаю. Перше, як був на Буковині Москаль, то ми бороли ся в битві з ним в Раранчу; потім в Галичині не могли з ним нїчого вдіяти і пустили його в гори Карпати. Потім я пішов до Росії в битву і там не мож було його відперти. Ми були коло Варшави, Івангорода і Радома, потім цофнулись аж на німецьку границю. Відтак я відїхав з Росії в нещасні Карпати, де вела ся боротьба через два місяці. Потім зайшла зима, де в великім бою, студени і морозі нам зима перейшла і дуже богато людий померзло в швармлінії. То була гірка наша битва, але на весні Бог нам допоміг. Але таки трудно було вигнати Москаля з Карпат. Вже не було що діяти, бо він пообложував гори колючими дротами і рівцем, то як наші атакували, то кождий раз мусїли ся цофати, бо не було сили штурмувати. Він бив людий з гір як нїщо. Перемишль відібрав, бо нарід гиб з голоду, бо обложив навкола військом. В місяцю марті знищили Австрійці форти Перемишля і амуніцію спалили, щоб проклятий Москаль не мав користи з кріпости. І вкінци піддали ся йому добровільно, бо не мали поживи. Львів також був заняв і побудував зелїзницю з Росії в Галичину. Він був уже навіть в угорських Карпатах. А галицькі кацапи запродали Галичину Москалеви так, що ми не могли нїчого порадити. Села руйнував, збіже і все, що люди мали, брав — і він не потребував з Росії поживу брати, бо мав все готове, лише брав. На останку наш німецький союзник задумав післати своє військо в Галичину і Москаля не боротьбою, але розумом з Галичини прогнати. Що задумали наші союзники, то і вдіяли. В Буковину упхав ся вдруге, то другий раз вигнали, відтак і втрете на весні тудиупхав ся, та вже Німець дав своє військо в Буковину, то тепер почали його дуже перти від Кракова на рівнинї з великими силами так, що мусїв цофати ся, бо бояв ся, щоби його не замкнули в горах Карпатах і щоби не здох з голоду. Більше не боролисьмо ся з ним в горах Карпатах, лиш ми його тримали, щоб не пхав ся дальше в край. Ми його так з боку стискали, що мусїв за один місяць прийти аж до Перемишля і Самбора. Тут прийшло дуже трудно вигнати Москаля з Перемишля, бо мав плоти, але знайшли на се раду і ґармати спонукали його цофнути ся — наші ґармати-моздїри 32-центиметрові і німецькі 42-центиметрові, а крім того ще тяжка артилєрія 15-цм. і инші від моздїрів до гірських канонів. І так як почали остріл̆ювати „верки", то Перемишль упав. Москаль цофнув ся аж від Львова, де опер ся в наших старих декунках, що їх наші зробили ще в році 1913. Наша артилєрія розбила сї декунки, а наші полки 22, 24 і 41 взяли сї декунки штурмом і він (Москаль) зараз лишив Львів. Коло десятої години перед полуднем ми ввійшли до Львова, де нас дуже красно привитали мешканцї Львова і обдарували нас різними дарунками. Тепер Москаль опер ся аж коло самого кута Галичини так, що має її лише малий кавальчик. Наша воєнна лінія іде туди як Варшава, Івангород, Люблин, відтак Камінка струмилова, Галич, Станиславів, потім Днїстер коло Заліщик; відтак в Бесарабії. Буковина цїлком чиста від Москалів. Тепер сего місяця підемо аж на границю. Лиш біда заїла, що й Італія і Сербія виповіли нам війну. Тепер Німець бореть ся з Росією, Францією і Бельґією; здобув він кавалок Росії аж по Варшаву і майже цїлу Бельґію. Король бельґійський утїк до Франції. Новий наш ворог Італія, що був з нами в союзі, нас зрадив і веде з нами війну, але наші тримають сильно границю, і коли ворог атакує, відбивають його назад. Таксамо богато кораблів ми затопили.

Тут є коло мене Віктор Леонтїв і Василь Харипа. Сергій Леонтїв Петрів в неволи, а Майгофер Мартин помер в Галичині під Самбором.

Хлїб файний крім жита. Кукурузи купили 100 кґ. за 47 корон. Тут де прийдеш, всьо спалене і зрабоване так, що не мож нїчого купити. Тепер платить ся за комісний хлїб дві корони і то тяжко дістати. Зелїзниці понсовані і мости, то не мож так скоро поживи з Угорщини довезти, і мусимо голодувати.

Москалям тепер бракло амуніції і ґверів, то уживають наших ґверів, що повідбирали, бо своїх ґверів дуже мало мають. Ми маємо досить амуніції, кобилиш був хлїб. В нас є тисячі Москалів полонених, тай здобуто богато ґармат і машинових ґверів. — Поздоровляю Тя сердечно, Никола Проданик.

II.

Лист з поля битви, писаний 25. липня 1915.

Любий мій Шваґре і Сестро! — Ваш лист дуже мене урадував, бо се перший лист за цїлий рік часу, а з дому то ще не маєм жадного листа, тай не знаю, що діє ся дома. Я вже — Богу дякувати — цїлий рік на війнї, але ще до сего часу волос з голови не впав і єсьм здоров, якого здоровля і Вам з щирого серця бажаю. Доношу Вам, що через 7 місяців був єм в битвах в Галичині і в Росії — туда поза Раву Руську на північ, в Замостю. Ладне се місто; в козацькій касарни кватирувалисьмо, а „дзявушки" з того міста носили нам „водку" до касарнї. Дальше 4-го марта с. р. віднїхалисьмо на Буковину і тут єсьмо до нинї. Також булисьмо в Бесарабії і цїкава річ, бо в кількох селах не застались ні душі живої, лиш в однім селї на диво застались двоє дуже старих людий і то баба каліка без ноги і дідусь сивий як голуб. І так довідались ся, що Москалї забрали ся з собою. Дорогий Шваґре! Ви пишете до мене про 55. полк піхоти, про котрий на жаль нїчого не знаю, а коли довідаюсь дещо про него, то буду старатись вишукати, або хоч довідатись про імя дорогої Вам особи — Вашого брата. Сего місяця, від 14. до 25. липня, маємо зловлених більше ніж 100.000 Москалів, більше ніж 100 канонів і до 180 машинових крісів і дуже богато воєнного матеріялу. Нам іде досить добре на цїлій майже лїнії, бо всїх Москалів маємо зловлених около двох міліонів. Війна, се щось найстрашнїйшого, що лиш може бути на сьвітї, ну і Ви там в Америці майже понятя не маєте про війну, а описати се ніяк не дасть ся. Наші війска проливають свою кров в Росії, Сербії, Італії, Франції і Бельґії. Никола-батюшка то вже бере хлопців від 14 літ до своєї і так вже розбитої армії. Замісць карабінів то паліції з багнетами на кінци служать Москалям за одинокy збрую, а по чотирох днях вправ бідні хлопці мусять іти до фронту, аби згинути або дістатись в полон. Листа від брата Гриня ще не маєм. Тут тепер жнива, але дуже мало збересь, бо одно, що нема кому, а друге, що кулї ґарматні перешкаджають в роботі. Напишіть менї, при якій роботі працюєте. А тобі, дорога Сестро, доношу, що не маєм жадної відомости від родини. Я вже писав до тітки Євки, але нїхто з них не відповів менї, тільки Найдів Каспер мав лист з дому і писали, що як прийшов Москаль, то забрав конї зі стайнї і мусїв собі їх зараз відкупити (свої власні конї!), за котрих дав пять рублів. Пишуть, що Москалї страшенно всьо рабують; в одного крадуть, а другому продають і на переміну. А вже найгірше Жиди швіцують; Москалї вяжуть Жидів по два до купи і гонять їх пасти, при тім страшно над ними збиткують ся. З „пасовиска" ведуть, де найшаскуднїйша вода „напувати", то звідтам мало хто виходить живий. Рабують господарів одїж і склепи, а щодо жінок і дівчат, то чогось аж волос стає дубом на голові; того й не годен Вам написати. — Здоровлю вас усїх сердечно, Ваш шваґер і брат Мих. Галушка.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

—о—

Звертаємо ся до наших Вп. Читачів з усїх міст у Злучених Державах і в Канаді, де живуть наші люди, з просьбою, щоби прислали нам такі відомости:

1) Чи богато Українців з Вашого міста гадає вертати ся по війні до старого краю?

2) Чи ті, що гадають вернути ся, зроблять се без огляду на те, котра сторона побідить: Австрія чи Росія?

3) Чи богато з тих, що хотять виїхати до старого краю, гадає скоро потім вернути ся до Америки?

4) Яка причина виїзду до старого краю:
а) Чи побачити родину по довгій розлуцї та по страшній війні?
б) Чи відбудувати своє господарство?
в) Чи купити дешево землю і завести собі господарство?

5) Яку причину подають ті, що не гадають по війні вертати ся до старого краю?
а) Чи мають тут свою власність?
б) Чи мають тут свій бізнес?
в) Чи мають тут попатну фахову роботу, якої не хотять стратити?

6) Чи сподіваєть ся деякі тутешні Українці, що будуть тих і у старім краю по війні, що схотять виїхати до Америки, особливо, чи сподіваєть ся більшого напливу дівчат з уваги на страту богато мужчин на війні?

Хто буде такий добрий і пришле нам скоро відповіди на ті питаня, будемо йому дуже вдячні.

Гадаємо, що се зробити не буде трудно, бо веюди на сю тему богато говорить ся, а коли де наші люди про се ще не говорили, то можна кождому нагоду використати до таких розмов. Де буде 10 або хоч би і 5 наших людий, то цїкава річ, як тих 10 чи 5 людий думає про ту справу: кілько з них гадає по війні їхати до старого краю і чому та, чи на довго, — а з другої сторони, кілько гадає остати ся і чому, і вкінци, чи хто з їх родини з дому пише, що по війні гадає їхати до Америки, чи ні?

Просимо відповіди подавати за порядком як подано повисше.

Присланий матеріял буде використаний до календаря У. Н. Союза на 1916. тий рік, котрий на другий місяць появить ся з друку. Сей матеріял буде дуже цїкавий і для нас, американських Українців і для наших братів у старім краю, бо се дуже важна житєва справа, на яку наш загал повинен звернути пильну увагу.

Листи адресувати до „Свободи" (для календаря).

Л. Бір.

КАЗКА.

Любий читачу! Правда, Ти давно вже слухав казок, давно втішали вони Тебе. Житє важке, мабуть також давно вбило у Тебе ту цїкавість, з якою колись Ти слухав їх. Одначе Ти не гнівай ся на мене за то, що я нагадаю Тобі ті давні, минулі хвилини, коли то Ти, схиливши головку у мами на колїна, слухав, як вона милозвучним голосочком оповідала Тобі чудові казочки. Правда, читачу, то були щасливі хвилини!

А ось послухай. Я оповім Тобі казочку. Маленьку казочку. Вона певно не буде така, як та, що мамуся Тобі оповідала колись, але всеж таки ся казочка подобаєть ся Тобі.

Звичайно починаєть ся казка словами: Жив один князь або й король: а я поступлю ще дальше і пічну:

Жив в одному царстві могучий цар. Його палати були з золота та срібла. Круг нього було богато слуг, повбираних в богаті шати. Що дня а радше що ночи справляв він бенкети-оргії, веселили ся та гуляв зі своїми дворянами. І лунав з його палати спів і музика грала чудово.

А в його краю ніс ся здушений стогін і плач...

Цар сидів на золотокованому престолї, вихиляв дорогі вина з чудово вибілених кубків і слухав похвал своїх дворяків та мельодійних тонів музики, вживав раю на земли. А його міністри, щоб не спорожнив ся цареви кубок, щоб тони музики не стихли, щоб їм не спорожнилась кишеня — правили краєм.

А в його краю ніс ся придушений стогін і плач...

Мужик тулив ся обідраний до зимної печі і слухав плачу голодних дітий та стонів хорої жінки і ковтав гіркі сльози.

Народ обідраний вже був. В царя чарка спорожнилась і звуки музики замовкли.

А з державою того царя сусїдував малий, богатий народ. На нього випрaвив ся війною.

Свистали кулї, гремілиґармати і ґранати тріскали. Гинули люди, начє мухи, одні за свободу а другі...

А в краю ніс ся голосний стогін і плач...

Ридала мати і била сивою головою о зимний комин, а син конав пострілений у битві. І ронив горячі сльози на білий сніг і блїдими устами слав сьвіт прощаня до мами у рідний край...

А товаришеви його довбав ворог карі очи...

В царя чарка вже була повна і музика вже грала чудово...

Та ось! Ось струна урвалась і бризнула червона аж чорна кров з царевого серця у повний кубок...

В краю запанувала голосна радість...

ПОДЯКА.

Я член Братства св. О. Николая, відділ 38 У. Н. Союза в Обури, Н. Й., складаю сердечну подяку Урядникам У. Н. Союза, котрі дали менї з фонду убогих $100.00. Вже не можу описати любови до нашого У. Н. Союза і до його урядників за ту щедру поміч. Щоб наш Союз розширив ся на цїлу Америку, щоб ми найкрасше розвивав ся і всї нанасти на себе успішно поборював. Для мене нинїшна хвиля дуже приява, а поміч мого У. Н. Союза така, що вже лїпша не може бути. Честь і слава У. Н. Союзови, його Членам і Урядникам! Наверніть ся, заблуджі Члени, до У. Н. Союза. Бо пропадете, коли в нім не будете обезпечені. Я буду Бога молити така тепер на смертельній шитальній постели о розвій нашого У. Н. Союза як також о здоровлє всїх його Членів і Урядників. Що в зрібни дїти не мають цента на житє, а вже другий рік в шпитали лежу — анї житя анї смерти. Най Бог Всевишний заплатить Вам стократне за Вашу поміч для бідної родини!

Остаюсь з любовю до Вас.

Атанас Гривняк.

ЗВІТ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

з ревізії, яка відбула ся в днях 7—9 жовтня 1915 р.

Звіт Контрольної Комісії обіймає діяльність У. Н. Союза за час від 1. червня до 30. вересня 1915 р.

Приходи:

Червень	14.863.39
Липень	14.735.95
Серпень	19.670.15
Вересень	11.829.60
Разом	61.099.09

Розходи:

Червень	18.018.13
Липень*)	57.294.60
Серпень	11.310.54
Вересень	11.594.75
Разом	98.218.02

Зіставлене:

Готівка позістала з днем 31. мая 1915 р.	172.614.93
Приходи від 1. червня до 30. вересня 1915 р.	61.099.09
Разом прихід	233.714.02
Розхід від 1. червня до 30. вересня 1915 р.	98.218.02
Готівка з днем 30. вересня 1915 р.	135.496.00

Ульоковане готівки:

На банкових книжках з днем 30. вересня 1915 р. найдено слідуючі суми:

Фонд посмертний:	
Market Street National Bank	32.909.06
Shamokin Banking Co.	15.100.21
Фонд резервовий:	
Dime Trust & Save Dep. Co.	26.616.45
National Bank of Shamokin	10.223.18
Union Trust Co., Jersey City	325.44
Фонд убогих:	
National Bank of Shamokin	5.078.00
Market St. National Bank	3.831.03
Фонд народний:	
Guarantee & Save Dep. of Shamokin	5.128.11
Market St. National Bank of Shamokin	3.470.49
Фонд сирітський:	
Union Trust Co., Jersey City	8.135.77
Market St. National Bank	1.632.39
First Nat'l Bank, McAdoo, Pa.	4.055.49
People Saving of Hazleton	1.010.96
Market St. Nat'l Bank of Shamokin	281.25
Фонд адміністраційний:	
First Nat'l Bank, McAdoo, Pa.	7.633.23
Market St. Nat'l Bank of Shamokin	7.501.97
N. J. Title G. & T. Co.	2.563.27
Знайдено готівки на суму	$135.496.00

ФОНДИ У. Н. СОЮЗА

з днем 30. вересня 1915 р.

Власні фонди:

Фонд посмертний	48.009.27
Фонд резервовий	110.830.07
Фонд адміністраційний	42.948.47
Фонд убогих	8.909.03
Фонд народний	8.598.60
Власні фонди разом	219.295.44

Чужі фонди:

Фонд сирітський	57.640.56
Чужі фонди разом	57.640.56

Зіставлене всіх фондів:

Власні фонди	219.295.44
Чужі фонди	57.640.56
Всі фонди разом	$276.936.00
На то знайдено:	
Готівки	135.496.00
Бонди	49.515.00
На позичках	47.175.00
Реальності	19.500.00
Друкарня	25.250.00
	$276.936.00

ДРУКАРНЯ У. Н. СОЮЗА

за час від 1. червня до 30. вересня 1915.

Приходи:

Червень	3.405.49
Липень	2.107.78
Серпень	5.040.93
Вересень	2.769.13
Разом	13.323.33

*) В сім місяці закуплено бондів на суму $49.515.00.

Розходи:

Червень	2.932.31
Липень	3.008.01
Серпень	2.788.53
Вересень	3.720.65
Разом	12.449.50

Зіставлене:

Готівка позістала з днем 31. мая 1915 р.	1.689.44
Прихід від 1. червня до 30. вересня 1915 р.	13.323.33
На депозиті в газовій компанії	100.00
Разом	15.112.77
Розхід від 1. червня до 30. вересня 1915 р.	12.449.50
Готівка з днем 30. вересня 1915 р. остає	$2.663.27

ЗВІТ „ПРОСЬВІТНОЇ КОМІСІЇ"

за час від 1. червня до 30. вересня 1915.

Приходи:

Червень	149.40
Липень	385.79
Серпень	468.09
Вересень	528.06
Разом	1.531.34

Розходи:

Червень	58.32
Липень	204.46
Серпень	220.00
Вересень	240.69
Разом	$723.47

Зіставлене:

Готівка позістала з днем 31. мая 1915 р.	61.99
Прихід від 1. червня до 30. вересня 1915 р.	1.531.34
Разом	1.593.33
Розходи від 1. червня до 30. вересня 1915 р.	723.47
Готівка з днем 30. вересня 1915 р. остає	$807.87

Ревізія виказала, що діловодство Гол. Предсідателя, Гол. Касієра, Гол. фін. Секретаря, Гол. Рек. Секретаря, Завідателя друкарні „Свободи" і Уряду „Просьвітної Комісії" находить ся в як найлучшім і примірнім порядку.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 9. жовтня 1915 р.

За Гол. Контрольну Комісію У. Н. С.:
о. В. Балог, Юліян Павчак, Вас. Левчик.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую свого брата **ПЕТРА БУЖЕНСЬКОГО**, з Веренжанки, повіт Заставна, Буковина. Перебував через довший час в Кенмар, Альберта. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся до: George Burzenski, Glendale Edi Glenn, Camp No. I., Sault Ste. Marie, Ont., Canada. 126-28

Пошукую свого свояка **МИХАЇЛА ПАВЛИКА**, котрий походить з Галичини, повіт Перемишль, село Бунів. Має перебувати десь в Шікаґо. Хто би о нїм знав або він сам прошу зголоситись листовно або особисто до: Iwan Chtey, 4301 Lincoln Str., Chicago, Ill. 126 27

Пошукую свого брата **ВАСИЛЯ ШИНКАРИК**, родом з села Ганьківці, повіт Снятин, Гал. 8 літ як приїхав до Америки. 1911 року мав перебувати в Ню Йорку. Хто би о нїм знав, або він сам, зволить подати його адресу за що одержить нагороду. Писати на адрес: Prokop Shynkaruk, 203 N. Caroline Str., Hamilton, Ont., Can. 127-29

Пошукую свого сестрінця **ДЕОНИЗІЯ БІГУНЯК** родом з села Новиця, пов. Горлиці, Гал. Перед трома роками перебував в Байон Сіти, Н. Дж. Хто би о нїм знав, або він сам зволить ласкаво зголоситись до: John Czaczuna, 7 Star St., Ansonia, Conn. 127

Пошукую свого краяна **ЮРКА ГНІДИЙ**; походить з села Травтолока, пов. Зборів, Гал. 10 літ перебуває в Америці. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Jacko Romaniv, 2201 N. Robey St., Chicago, Ill. 127-2

ЯСЬКА ҐРЕЧИЛО, зі села Різдвяни, який перед 11 літами виїхав з краю і перебував в Вест Вірджінії, як також в Сінсінаті, Оґайо, пошукує його жінка, Текля. Хто би о нїм знав, чи він сам, нехай напише під адресу: Tekla Greczylo, 1041 Bigelow Ave., Woodhaven, L. I., N. Y. 126-29

Сьвященик, котрого родина є тепер в краю, пошукує **ДОБРОЇ КУХАРКИ**, старшої женщини. Платня після умови. Зголошеня висилати на адресу: Sviaschenyk, c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 122—

ОГОЛОШЕНЄ НАРОДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ.

До Народної Канцелярії надійшли зі старого краю листи для слідуючих осіб:

Антін Чернявський — Волківці, Буковина.
Людвик Трохимович — Владивосток (Росія).
Никола Будзак — Тевке, Угорщина.
Петро Василинчук — Топоровець, Буковина.
Хуна Капелюшник — Фрайштадт (Гор. Австрія).
Ґеорґ Гр. Голубовський — Раштадт, Німеччина.
Стефан Макаренко — Топорівці, Буковина.
Теодор Чорножжий — Карлів.
Іван Кирпик — Жадова-Майдан (Бук.).
Дионізій Стрільчук — Лукавець Парцели (Бук.).
Марія Муравйовська — Відень.
Анна Мацевко — Дрогомишль, Яворів.
Іван Городницький — Іванівка, Підволочиска.
Гринько Кубрила — Зоротович, Перемишль.
Олекса Соколович — Милїв-Вижниця.
Юлія Ґловацька — Глїбовичі велик., Бібрка.
Іван Баран — Підмечаря, Товмач.
Александер Сташинський — Краків (з війска).
Василь Борчук — Лукавець, Буковина.
Михайло Кісєлевич — Ґрац (Стирія).
Кушак Роман — Малятинець-Станчани (Бук.).
Леонтій Нацюк — Малятинець-Станчани.
Іван Карлечук — Волчинець, Буков.
Онуфрій Черкінський — Волчинець, Буков.
Василь Пидипик — Руський Банилів.
Іван Олїйник — Черешковець, Бук.
Іван Винтонюк — Волчинець, Буков.
Стефан Андрюк — Руський Банилів.
Іван Руснак — Волчинець, Буков.
Ґеорґій Іссар — Руський Банилів.
Михайла Зиховича пошукує Марина Зихович.
Катарину Житинську пошукує Михайло Ґамалєвич.
Олексу Макаровського пошукує Н. Макаровський.

Просить ся інтересованих подати свою точну адресу і долучити на покрите коштів пересилки 25 цнт. коли хочете, щоби відіслати Вам лист звичайний а коли хочете щоби відіслати Вам реджістрований лист, то пришліть 40 цнт.

—о—

Всї чеки, моні ордери і листи адресувати і посилати на адресу:

INFORMATION BUREAU,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Народна Канцелярія „Укр. Нар. Ради" в Америці.

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

—0—

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (еґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пи. = піоніри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталіон або дивізію.

—0—

(Дальше).

Листа утрат ч. 151
видана 29. марта 1915.

РАНЕНІ:

Брикович Омелян (кат.), 45 п.
Андрухів Стефан, 95 п.
Білявський Іван, 95 п.
Боднар Демко, 95 п.
Бугель Павло, 45 п.
Василів Михайло, 95 п.
Верстівак Дмитро, 95 п.
Вінярський Іван, 45 п.
Возьний Іван, 95 п.
Винницький Іван, 45 п.
Гарасимович Іван, 95 п.
Ґірчак Стефан, 95 п.
Гордій Тома, 95 п.
Грайник Іван, 95 п.
Грибенюк Іван, 95 п.
Ґуда Іван, 45 п.
Ґабінет Войтко, 95 п.
Гайдиш Семен, 45 п.
Гаєвський Василь, 95 п.
Гаврон Сильвестер, 95 п.
Гедима Франко, 95 п.
Ґлух Лев, 95 п.
Гнип Данило, 95 п.
Дармороз Стефан, 95 п.
Демянчук Гнат, 95 п.
Деркач Михайло, 45 п.
Дроздович Василь, 95 п.
Дудич, 45 п.
Думка Ілько, 95 п.
Дискевич Михайло, 45 п.
Жидяк Семко, 45 п.
Закатала Юліян, 45 п.
Зарубайко Дмитро, 95 п.
Зазуляк Йосиф, 95 п.
Зима Юрко, 95 п.
Ідзіковський Станислав, 45 п.
Іванів Іван, 45 п. (ур. 1892)
Іванів Іван, 45 п. (ур. 1893)
Івасютин Дмитро, 95 п.
Іващук Андрій, 45 п.
Кадубець Олекса, 45 п.
Каганець Іван, 95 п.
Калуський Петро, 95 п.
Кіндяк Павло, 95 п.
Клебан Стефан, 95 п.
Когут Гринь, 95 п.
Колібаба Михайло, 95 п.
Конко Стефан, 45 п.
Король Яків, 95 п.
Коротік Дмитро, 95 п.
Костецький Іван, 45 п.
Козак Стефан, 95 п.
Козубаль Фелікс, 45 п.
Крамарчук Василь, 95 п.
Кравчук Федор, 95 п.
Круняник Андрій, 45 п.
Кульба Данило, 95 п.
Ленчинський Михайло, 95 п.
Ленкович Йосиф, 95 п.
Лукашик Гнат, 45 п.
Лисишин Андрій, 95 п.
Мациняк Іван, 95 п.
Малиновський Франко, 95 п.
Марак Петро, 95 п.
Маркевич Денис, 95 п.
Мазурик Антін, 45 п.
Мельник Іван, 95 п.
Мікош Павло, 45 п.
Морган Іван, 95 п.
Михалик Антін, 45 п.
Михалюк Михайло, 95 п.
Оціславський Петро, 45 п.
Паламар Дмитро, 95 п.
Пасечка Дмитро, 95 п.
Пупеза Іван, 95 п.
Равлюк Клим, 95 п.
Римарович Іван, 45 п.
Савечка Йосиф, 95 п.
Секундяк Петро, 95 п.
Сівак Роман, 45 п.
Солтисик Франко, 45 п.
Станінський Михайло, 45 п.
Стецик Антін, 95 п.
Стереньчик Олекса, 45 п.
Стобинський, 45 п.
Стойко Юрко, 45 п.
Сулима Михайло, 95 п.
Сусяйло Никола, 95 п.
Свистун Гринько, 95 п.
Ткачук Олекса, 95 п.
Томяк Денис, 95 п.
Трач Петро, 95 п.
Тракало Стефан, 95 п.
Трибуховський Василь, 95 п.
Твердохліб Станислав, 95 п.
Тимечка Ілько, 95 п.
Тимків Теофіль, 95 п.
Ухач Никола, 95 п.
Федорович Володислав, 95 п.
Федош Михайло, 45 п.
Франків Дмитро, 95 п.
Хіхловський Франко, 95 п.
Хома Михайло, 95 п.
Христян Олекса, 95 п.
Химяк Юрко, 45 п.
Чайковський Іван, 45 п.
Чех Амврозій, 45 п.
Чорний Онисим, 95 п.
Чикрун Йосиф, 95 п.
Шатковський Казимир, 95 п.
Шевчук Іван, 95 п.
Шкляр Тарас, 95 п.
Ящів Іван, 45 п.

ПОЛОНЕНІ:

Ломницький Антін, гр.-кат. висший полевий курат
Баль Михайло, 45 п.
Банаговський Стефан, 95 п.
Бардецький Іван, 95 п.
Бек Григорій, 45 п.
Береза Никола, 95 п.
Біляк Лука, 45 п.
Білинський Гнат, 95 п.
Білий Тома, 95 п.
Блоцький Альбін, 95 п.
Блоцький Йосиф, 95 п.
Бочар Яків, 45 п.
Боднар Яцко, 45 п.
Боднарук Іван, 95 п.
Бойцун Тома, 95 п.
Бойчук Олекса, 95 п.
Бойко Дмитро, 95 п.
Бойко Іван, 95 п.
Босак Дмитро, 95 п.
Бурмас Теодор, 45 п.
Василик Петро, 95 п.
Ващишин (Волошин) Панько, 45 п.
Вербицький Михайло, 95 п.
Войтишин Гринь, 95 п.
Вороняк Іван, 45 п.
Ґабрах Іван, 45 п.
Гайдучок Никола, 45 п.
Гарасимів Стефан, 95 п.
Гармата Петро, матроз 2. кл. на кораблі „Кайзерін Елізабет" (в Японії)
Гевасюк Петро, 95 п.
Гіляревич Альфонс, 95 п.
Гладій Пилип, 95 п.
Говіка Іван, 95 п.
Гуцул Сава, 95 п.
Гиряк Панько, 45 п.
Гавел Франко, 95 п.
Герман Іван, 95 п.
Гіль Антін, матроз 1. кл. на кораблі „Кайзерін Елізабет" (в Японії)
Гомулка Теофіль, матроз 2. кл. на кораблі „Кайзерін Елізабет" (в Японії)
Горонюк Петро, 95 п.
Гула Іван, 95 п.
Гущак Гринь, 95 п.
Діхтяр Іван, 95 п.
Домирецький Франко, 95 п.
Доминіків Іван, 95 п.
Дущак Василь, 95 п.
Дворський Захар, 95 п.
Дзедра Стефан, 95 п.
Дзердз Андрій, 95 п.
Дзіґа Никола, 95 п.
Захарчук Олекса, 95 п.
Захарчук Теодор, 95 п.
Задарейко Іван, 95 п.
Зайка Йосиф, 45 п.
Залуцький Аксентій, 95 п.
Завиеляк Антін, 95 п.
Завойський Юліян, 45 п.
Зоровський Михайло, 95 п.
Кальмук Теодор, 95 п.
Капраль Іван, 45 п.
Клюсевич Антін, 95 п.
Ковик Андрій, 45 п.
Копій Василь, 45 п.
Козак Йосиф, 95 п.
Козосвист Василь, 95 п.
Кравець Михайло, 45 п.
Крушельницький Іван, 95 п.
Кучерка Михайло, 95 п.
Кучмій Василь, 95 п.
Кумачка Казимир, 95 п.
Куземчак Данило, 45 п.
Квятковський Никола, 95 п.
Лабяк Василь, 45 п.
Лазука (Юліян) Ілько, 45 п.
Лехман Стефан, 95 п.
Лешник Іван, матроз на кораблі „Кайзерін Елізабет" (в Японії)
Левицький Антін, 95 п.
Лезюк Іван, 95 п.
Льоренц Войтко, 45 п.
Льоренц Василь, 45 п.
Лучко Павло, 45 п.
Лисик Михайло, 95 п.
Майброда Петро, 95 п.
Малик Дмитро, 45 п.
Матвіїшин Федь, 95 п.
Матвіїв Дмитро, 95 п.
Мазур Бартко, 95 п.
Мазуркевич Юліян, 45 п.
Меронка Іван, матроз 2. кл. на кораблі „Кайзерін Елізабет" (в Японії)
Міхна Іван, 45 п.
Місура Лука, матроз 2. кл. на кораблі „Кайзерін Елізабет" (в Японії)
Монастирський Йосиф, 95 п.
Москаль Стефан, 45 п.
Мостовий Пилип, 95 п.
Микидин Петро, 95 п.
Миронюк Атанас, 95 п.
Миронюк Микита, 95 п.
Небесник Василь, 95 п.
Пачковський Йосиф, 95 п.
Паращак Дмитро, 45 п.
Паріяк Іван, 35 п.
Пискевич Іван, 45 п.
Патейко Іван, 45 п.
Патла Іван, 45 п.
Петоцький Станислав, 45 п.
Петко Андрій, матроз 1 кл. на кораблі „Кайзерін Елізабет" (в Японії)
Петрик Петро, 95 п.
Підлісний Павло, 95 п.
Побережний Андрій, 45 п.
Подкурський Йосиф, 95 п.
Полянчич Олекса, 45 п.
Польний Андрій, 45 п.
Попіль Блажко, 95 п.
Пожар Ізидор, матроз 3. кл. на кораблі „Кайзерін Елізабет" (в Японії)
Процик Лев, 95 п.
Протиняк (Семків) Андрій, 45 п.

(Дальше буде).